

Jaarverslag 2024

Samen voor een mooi en duurzaam Limburg

NMF Limburg komt op voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een gezonde leefomgeving. Alleen met de steun van onze aangesloten organisaties, donateurs, samenwerkingspartners en vrijwilligers kunnen we ons werk als onafhankelijke organisatie blijven doen. Doe je met ons mee?

Doe mee als donateur

Via onze nieuwsbrief houden we je regelmatig op de hoogte van natuur- en milieunieuws, evenementen en andere activiteiten. Ook nodigen we je uit voor interessante bijeenkomsten, zoals onze jaarlijkse ontmoetingsdag.

Voor het bedrag van 12,50 euro ben je een jaar lang donateur van de NMF Limburg en steun je ons werk.

Doe mee als vrijwilliger

Wil jij je actief inzetten voor een mooi en duurzaam Limburg? Dat kan als vrijwilliger bij NMF Limburg. We zijn altijd op zoek naar mensen die ons willen helpen. Of het nu inhoudelijk of ondersteunend is, voor een korte of lange periode of voor 1 of meerdere dagdelen per week. Kijk op onze vacaturepagina voor actuele vrijwilligerstuntes.

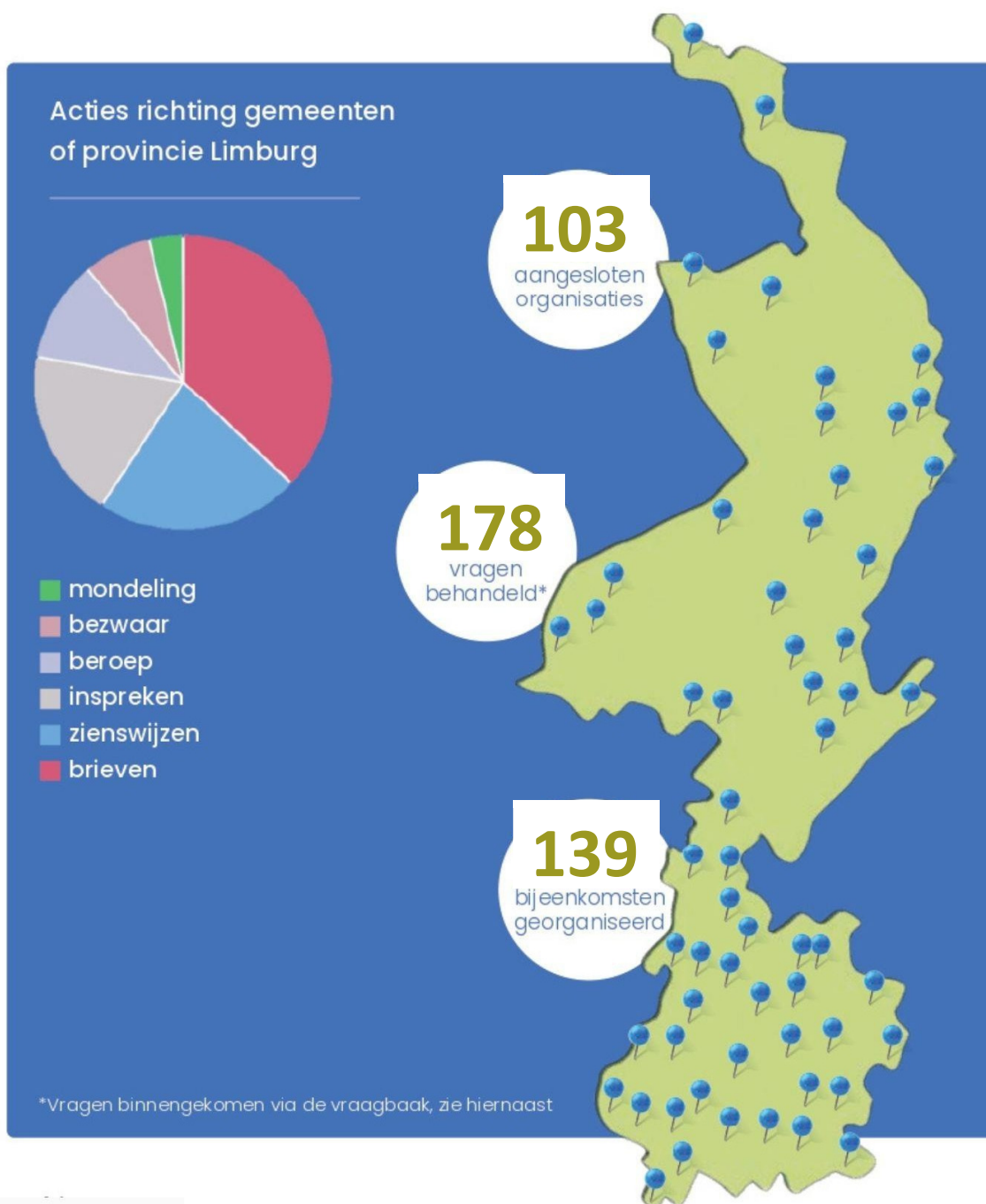
Wij worden gesteund door:

provincie limburg

Onze impact in 2024

Samen maken we het verschil

178 vragen via onze Vraagbaak

waarvan 42 door aangesloten organisaties en 142 van burgers

124

over ruimte, landschap en natuur

40

over transitie landbouw, milieu en water

11

over circulariteit en energie

284 bijeenkomsten

→ Waarvan 139 zelf georganiseerd
En hiermee 2150 mensen bereikt

6 Actiefondsen verdeeld

→ 1 voor oprichtingskosten
→ 5 voor juridische ondersteuning

67 keer in de media

Inhoud

Voorwoord.....	7
1 Bestuursverslag	8
1 Over ons	9
1.1 Missie en strategie.....	9
1.2 Vertaald naar meerjarenbeleid en 7 doelen	9
2 Activiteiten.....	10
2.1 Reguliere activiteiten, kort samengevat.....	10
2.2 Projectactiviteiten	12
2.3 Bijdragen aan ambities provincie Limburg.....	13
3 Organisatie en bedrijfsvoering	17
4 Planning en Control	23
4.2 Cyclisch plannen, controleren en verantwoorden.....	23
4.2 Risicomanagement.....	23
4.3 Jaarprogramma en begroting 2025, de toekomst	26
2 Jaarrekening.....	31
1. Toelichting op de cijfers	32
1.1 Verbondenheden met andere organisaties.....	32
1.2 Baten	32
1.2 Lasten	33
1.3 Exploitatieresultaat.....	33
1.4 Risico's en onzekerheden	33
1.5 Vermogensbeleid	33
1.6 Reserve financiering activa	33
1.7 Bestemmingsreserves	33
1.8 Exploitatiereserve.....	34
1.9 Solvabiliteit.....	34
1.10 Liquiditeit – financieringsbehoeftes	34
1.11 Norm beheer en administratie	34
1.12 Subsidievoorwaarden	34
1.13 Beleggingsbeleid.....	35
1.14 Bezoldiging directie	35

2.	Jaarrekening	37
2.1	Balans	37
2.2	Staat van baten en lasten over 2024.....	38
3.	Exploitatiebegroting 2024	40
4.	Kasstroomoverzicht 2024.....	41
5.	Algemene grondslagen voor de	42
6.	Grondslagen voor de waardering van.....	43
7.	Grondslagen voor de resultaatbepaling.....	45
8.	Toelichting op de balans	46
9.	Niet in de balans opgenomen Activa en verplichtingen	49
10.	Toelichting op de exploitatierekening.....	51
11.	Accountantsverklaring	56

Voorwoord

Voor u liggen het jaarverslag en de jaarrekening van 2024. Het jaar 2024 kenmerkte zich door veel uitdagingen voor de natuur en het milieu in onze provincie, onder andere op het vlak van verdroging, stikstof, waterkwaliteit, biodiversiteit en de energietransitie. We zetten ons in om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden en laten graag zien hoe het anders kan. Zo blijven we een constructieve gesprekspartner voor beleidsmakers en hopen we onze achterban te blijven inspireren om samen te werken aan herstel en versterking van natuur, milieu en landschap in Limburg.

Er is opnieuw veel werk verzet in 2024. Werk dat we kunnen doen dankzij de structurele financiële steun van Provincie Limburg, De Nationale Postcodeloterij, Het Limburgs Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Waarvoor onze hartelijke dank!

Onze aandachtsgebieden zijn de afgelopen jaren flink uitgebreid en de complexiteit neemt verder toe. Zo volgen stikstofontwikkelingen elkaar in hoog tempo op, met regelmatige uitspraken, nieuwe jurisprudentie en voortdurend wijzigend beleid op verschillende bestuursniveaus. Ook de ruimte die gemeenten en provincie hebben om gezondheid en ruimtelijke ordening te verbinden onder de Omgevingswet vraagt om alertheid. Zeker in kwetsbare gebieden, waar sprake is van stapeling van drukfactoren, liggen belangrijke opgaven die vragen om actuele milieu gerelateerde kennis.

Dit stelt ons voor de uitdaging om vraagstukken integraal af te wegen én tegelijkertijd focus te houden op de impact die we willen realiseren op onze kernthema's natuur en milieu. We blijven de belangrijkste zaken van vandaag aanpakken met het oog op wat we op de lange termijn willen bereiken. We denken ook na over hoe onze acties nu en in de toekomst onze leefomgeving beïnvloeden. Deze systematiek is terug te vinden in ons [Meerjarenbeleidsplan 2024–2028](#) en onze '[BesluitWIJZER](#)'. De besluitWIJZER is een instrument dat ons, maar ook burgers bedrijven en bestuursorganen, helpt bij het maken van duurzame keuzes.

Wat zou het mooi zijn als elke inwoner van Limburg zich ervoor verantwoordelijk voelt dat Limburg goed wordt doorgegeven aan de toekomstige generaties. Dat zou enorm helpen bij het streven naar een Limburg met meer natuur, milieuvriendelijkheid en hergebruik van materialen. We zijn, ook in Limburg, nog niet op dat punt beland. Nog te vaak wegen de economische belangen zwaarder dan de kwaliteit van leven van ons Limburgers, het milieu, gezondheid en de natuur. Er is nog veel werk te doen voor NMF Limburg. Zolang Limburgers blijven aangeven dat ze meer natuur willen en minder verstoring van het landschap en zich zorgen maken over hun leefomgeving, blijven wij ons samen met u inzetten voor een Limburg, dat rijk is aan natuur, vriendelijk voor het milieu en gericht op hergebruik, zowel voor onszelf als voor de generaties na ons.

Mede namens bestuur en team,

Ruud Guyt (voorzitter) en Harry Boesten (interim-directeur)

1 | Bestuursverslag

1 Over ons

NMF Limburg staat voor een gezond en schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een circulaire samenleving in Limburg en de aangrenzende Euregio. Nu en in de toekomst. Sinds onze oprichting in 1971 doen wij dit onafhankelijk van enige politieke, levensbeschouwelijke of maatschappelijke overtuiging. NMF Limburg is de koepel van circa 100 aangesloten lokale organisaties op het gebied van natuur, milieu en landschap en is verbonden met de landelijke Natuur en Milieufederaties.

1.1 Missie en strategie

We zijn hét provinciale platform, dat de belangen behartigt van natuur, milieu en landschap in Limburg, namens én met haar achterban. We bundelen daarbij alle mogelijke krachten op weg naar de duurzame ontwikkeling van de Limburgse samenleving. Geholpen door actief burgerschap staan wij voor een Limburg dat bestaat uit een aantrekkelijk landschap met een rijke biodiversiteit en een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Voor alle Limburgers en haar gasten van nu én de generaties na ons.

1.2 Vertaald naar meerjarenbeleid en 7 doelen

Wij werken vanuit een strategisch meerjarenbeleid. In 2024 is voor de periode 2024–2028 een meerjarenbeleidsplan vastgesteld. Het actuele meerjarenbeleidsplan is op onze [website](#) te vinden. Elk jaar wordt ons meerjarenbeleid bij de totstandkoming van het jaarprogramma geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. Hierbij gebruiken we input van onze achterban, ons bestuur en onze stakeholders. Op deze wijze blijft het meerjarenbeleid actueel.

In het jaarprogramma 2024 zijn 7 doelen benoemd die de basis vormen voor dat jaarprogramma;

1. Versterk het netwerk met achterban en stakeholders
2. Zuinig en zorgvuldig zijn op onze leefomgeving en onze bronnen
3. Bescherm en herstel de natuur en creëer meer biodiversiteit elders
4. Versnel de transitie landbouw naar duurzame, natuur- en milieuvriendelijke voedselproductie
5. Stimuleer de energietransitie én bewaak de kwaliteit van natuur en landschap
6. Besteed extra aandacht aan de transitie van het watersysteem
7. Zet sterk in op circulaire samenleving

Wij kunnen bovenstaande doelen alleen behalen met een duurzame, stabiele en financieel gezonde organisatie.

2 Activiteiten

We willen graag impact genereren op de aangegeven doelstellingen. Daartoe vertalen we die doelen in het jaarprogramma naar activiteiten en beoogde resultaten. Ons werk is ingedeeld in twee categorieën. Dit zijn reguliere activiteiten (zie 2.1) en projectactiviteiten (zie 2.2). In dit hoofdstuk beschrijven we kort onze resultaten op deze activiteiten en projecten. Hiermee dragen we ook bij aan de realisatie van de ambities van onze subsidieverstrekkers. Specifiek voor de Provincie Limburg lichten we onze bijdrage aan haar ambities toe in paragraaf 2.3.

In dit jaarverslag willen we u een goede indruk geven van onze inzet gedurende het jaar en de impact die we daarmee bereiken. In bijlage 1 treft u de verantwoording van de gerealiseerde uren per subsidiënt.

2.1 Reguliere activiteiten, kort samengevat

Het leeuwendeel van ons werk bestaan uit jaarlijks terugkomende werkzaamheden: ons reguliere werk. NMF Limburg heeft in 2024 verschillende activiteiten verricht binnen de werkvelden 'Ruimte, natuur & landschap', 'Transitie landbouw, water & milieu' en 'Transitie energie & circulaire samenleving'.

Als netwerkorganisatie participeren we in allerlei samenwerkingsverbanden en organiseren we zelfstandig of samen met anderen (netwerk-)bijeenkomsten. Algemene werkzaamheden zijn communicatieactiviteiten en de (juridische) ondersteuning van bij ons aangesloten organisaties.

Kort samengevat zijn de resultaten van die activiteiten:

- Het helpen bij de opstart van 10 initiatieven, waaronder de samenwerking 'Mand vol van het Land', partnerschappen met zes gemeenten als onderdeel van Natuurkracht en samenwerkingsverband Zoemzone Limburg;
- Participatie in 71 multi-stakeholder-netwerken¹. Bij 31 daarvan was NMF de aanjager of initiatiefnemer, bijvoorbeeld bij het Natuurbeschermersoverleg en de 'Zoemzone'. In deze netwerken namen meer dan 600 vertegenwoordigers van organisaties deel.
- Het organiseren van 139 bijeenkomsten, cursussen, lezingen en excursies zoals de training [Energieboswachters](#), de workshop van [Advocaat van de Aarde](#) en [Groene bondgenoten](#), en het jaarlijkse bedrijfsbezoek voor het Platform Vitale Veehouderij. Samen goed voor meer dan 2000 deelnemers.
- Er zijn 178 adviezen gegeven aan lokale en regionale organisaties, inclusief terrein beherende organisaties, en daarnaast 86 adviezen aan inwoners.
- Het leveren van input voor bijna 200 beleidsontwikkelingstrajecten.
- In 2024 zijn er 32 zienswijzen en/of beroepen ingebracht bij beleidsontwikkelings-trajecten en besluiten, in veel gevallen samen met een of meer aangesloten organisaties.
- We telden eind 2024 103 [aangesloten organisaties](#).
- Via het actiefonds² zijn zes aanvragen gehonoreerd voor een totaalbedrag van EUR

Stappenplan Limburgse Energiemix van de toekomst

Het vormgeven van beleid voor een duurzame en toekomstbestendige energiemix in Limburg vereist een transparant afwegingskader. De keuzes zijn complex en urgent; objectieve en toetsbare criteria kunnen besluitvorming helder en navolgbaar maken, hoewel subjectiviteit niet te vermijden is. Beleidsmakers moeten onder tijdsdruk een balans vinden tussen bewezen technologieën en innovatieve opties om de energiemix toekomstbestendig en verantwoord te maken. In alle toekomstscenario's is energiebesparing een cruciale factor.

Het Stappenplan voor de Energiemix van de Toekomst van de Natuur en Milieu Federatie Limburg biedt daarbij een leidraad voor beleidsmakers- en medewerkers om tot concrete beslissingen te komen in het complexe en urgente vraagstuk dat betaalbare en beschikbare energie voor alle Limburgers is.

Het Stappenplan voor de Energiemix van de Toekomst (NMF Limburg) is begin 2025 onder achterban en in het bredere netwerk verspreid. Nog voor de zomer wordt dit Stappenplan via online webinars met zowel gemeenten als bredere geïnteresseerden toegelicht in informatiesessies met de mogelijkheid verdiepende sessies te volgen die aansluiten op de Toekomstvisie 2050 van de Provincie Limburg.

Grensoverstijgende impact

Als gevolg van de inspanningen van de grensoverstijgende samenwerking van STOP BeeGreen (Waalse, Vlaamse en Nederlandse lokale organisaties) heeft de projectontwikkelaar de plannen voor een vervuilende biomassacentrale net over de grens met Maastricht gestaakt en heeft partijen gevraagd om mee te denken over een alternatieve energiebron voor de cementfabriek.

Aan de voorkant meedenken in beleidstrajecten

Daarnaast is de NMF Limburg in 2024 nauw betrokken bij verschillende beleidstrajecten. Bijvoorbeeld vanuit de Plattelandscoalitie bij de Provinciale opgaven voor natuur, water en stikstof en de ambtelijke en bestuurlijke Klimaatadaptatietafel. Ook nam de NMF Limburg deel aan verschillende klankbordgroepen, zoals de Visie Veehouderij Horst aan de Maas en het Platform Vitale Veehouderij (Peelgemeenten).

2.2 Projectactiviteiten

In 2024 kwamen de volgende projecten tot afronding:

Project	Opdrachtgever
Plan Boom	Natuur en Milieufederaties
Natuurkracht	Nationale Postcode Loterij

De volgende bestaande projecten lopen in ieder geval door in 2025.

Project	Opdrachtgever
Boer en Buur met Natuur	Natuur en Milieufederaties
Groene Bondgenoten	Natuur en Milieufederaties
Participatiecoalitie	Ministerie van (voormalig) EZK

De volgende nieuwe projecten zijn in 2024 opgestart en lopen door in 2025:

Project	Opdrachtgever
Groen Boeren Netwerk	Natuur en Milieufederaties
Zoemzone Limburg	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

Zoem zone Limburg

Zoem Zone Limburg is een initiatief, geïnitieerd door de NMF Limburg, dat bestuivers zoals bijen en vlinders ondersteunt, onmisbare schakels in onze natuur en voedselvoorziening. Het meerjarige project brengt overheden, natuurorganisaties, bedrijven en burgers samen om leefgebieden te herstellen en verbinden, zodat bestuivers het hele jaar door toegang hebben tot voedselrijke en veilige plekken. In 2024 vond de aftrap plaats via een bijensymposium. Door kennis te delen en bewustwording te vergroten, wordt niet alleen de natuur sterker, maar groeit ook de betrokkenheid van mensen bij het behoud van deze waardevolle bestuivers. Samen zorgen we voor een Limburg dat zoemt van leven!

Natuurkracht

Natuurkracht is een samenwerking van vijf natuurorganisaties: Natuurmonumenten, Het Limburgs Landschap, WWF-NL, Natuur en Milieufederatie Limburg en ARK Rewilding Nederland. Daarbij wordt vooral ingezet op de kracht van de natuur zelf om het Gulp- en Geuldal veiliger én toekomstbestendiger te maken. In 2024 is met alle zes gemeenten die deel uitmaken van het Geul- en Gulpdal de samenwerking vastgelegd door het tekenen van een Partnerschapsverklaring.

Groene Bondgenoten

In 2024 zijn twee kennissessies georganiseerd, o.a. over de rol van Groene Bondgenoten in de bescherming van de Limburgse natuur. Daarin leerden burgers en organisaties hoe zij invloed kunnen uitoefenen op gemeentelijk beleid, met uitleg over de Omgevingswet en de ontwikkeling van de Basiskwaliteit Natuur-webapp.

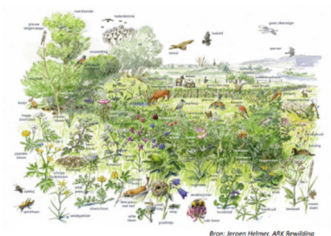
2.3 Bijdragen aan ambities provincie Limburg

Verkenning opzet natuurbarometer

Als Natuur- en Milieufederatie Limburg én Provincie Limburg willen we een integraal beeld krijgen van de staat van de natuur in onze provincie. Ons doel is om de natuur te beschermen, te herstellen en de biodiversiteit te vergroten. Hoewel er al veel bekend is over de Natura 2000-gebieden, ontbreekt het aan informatie over de biodiversiteit buiten deze specifieke locaties. NMF Limburg heeft samen met de Open Universiteit (OU) onderzoek uitgevoerd dat nodig is voor de ontwikkeling van een instrument om de algemene staat van de natuur in de hele provincie te monitoren, en om veranderingen in de tijd op provinciaal niveau te meten. Daarnaast was het doel effectieve communicatiestrategieën ontwikkelen om deze informatie te delen met zowel de lokale inwoners als belanghebbenden.

De ontwikkeling van een natuurbarometer voor de provincie Limburg

Een verkennend onderzoek naar het monitoren van de staat van de natuur aan de hand van indicatorsoorten

Open Universiteit
www.ou.nl

Sarah Gielen
Yvette Haandrikman
Diana Luijck
Matthijs Winters

In opdracht van de Natuur- en Milieufederatie Limburg

Voor vier gebiedstypen – namelijk de groenblauwe dooradering, rivier- en moerasgebieden, agrarische gebieden en stedelijke gebieden – zijn deelrapporten opgeleverd en is een basis gelegd voor het in kaart brengen van de algehele staat van de natuur in de provincie Limburg. Daarnaast is onderzocht:

- Welke criteria voor een geschikte indicatorsoort in de literatuur gevonden worden;
- Welke communicatiemiddelen bij natuurmonitoring worden gehanteerd om het publiek te betrekken en hoe de Natuur- en Milieufederatie hiervan gebruik kan maken;
- Welke methoden voor dataverzameling van indicatorsoorten kunnen worden toegepast in Nederlands Limburg;
- Welke systematische denkfouten zich kunnen voordoen bij veldwaarnemingen van plant- en diersoorten en wat dit betekent voor het gebruik van dergelijke data voor soortenmonitoring.

Samenwerking met kennisinstellingen in de regio

Om de zichtbaarheid van NMF Limburg onder studenten en de uitwisseling van kennis omtrent natuur, milieu, landschap en energie te vergroten hebben we in 2024 aan verschillende activiteiten deelgenomen, waaronder:

1. De organisatie van een college en workshop over ecologische verbindingzones tijdens het 40-jarig bestaan van de Open Universiteit Heerlen.
2. De organisatie van een college en workshop over het ontwerp van ecologische verbindingzones in samenspraak met het Yuverta College in Valkenburg; (tweede-jaars studenten bij het keuzevak faunabeheer).
3. Studenten van de HAS (toegepaste biologie) actief begeleiden (1 keer per twee weken) met hun opdracht, onderzoek uit te voeren naar de kaders voor een provinciale biodiversiteitsindex.
4. Studenten van de Open Universiteit Heerlen (environmental sciences) actief begeleiden (1 keer per twee weken) met hun opdracht over natuurcompensatie in de provincie Limburg.
5. Begeleiden van een student gezondheidsinnovatie bij de HAS in Venlo
6. Gedurende het jaar meegedaan aan verschillende interviews van studenten zoals van Hogeschool Zuyd, Open Universiteit Amsterdam
7. Deelname aan onderzoek Wageningen Economic Research: Blue and Green Economy, aanjagen Nature Based Solutions.

Kennis- en netwerkactiviteiten

NMF Limburg is een echte netwerkorganisatie. Om onze doelen te bereiken werken we intensief samen met onze brede achterban en aangesloten organisaties. Zij zijn op lokaal niveau onze ogen, oren en mond. Zonder hun inzet kan de federatie haar werk niet doen.

Voor de achterban faciliteren we jaarlijks diverse ontmoetingen en organiseren we workshops om kennis te delen. Zo organiseerden we in 2024 onze jaarlijkse [Ontmoetingsdag](#) met als thema ‘Natuurlijke oplossingen voor wateroverlast en droogte’. Tijdens deze bijeenkomst werd de kennis van deelnemers vergroot, het netwerk versterkt, toename van draagvlak gecreëerd, geïnspireerd, handelingsperspectief geboden en verbindingen tussen organisaties gelegd en verstevigd. NMF Limburg heeft daarnaast een vraagbaak ingericht waar aangesloten organisaties, terrein- beherende organisaties, burgers, overheden en andere organisaties terecht kunnen met vragen, opmerkingen, suggesties of zorgen met betrekking tot natuur, milieu of landschap.

De meeste vragen kunnen direct worden afgehandeld door de specialisten van het NMF Limburg team met behulp van parate kennis of via doorverwijzing naar relevante instanties. Andere vragen zijn dermate complex dat betreffende kwesties nader uitgezocht moeten worden voor een goed advies. Als het natuur- of milieubelang groot is of er geen andere organisaties zijn die het item oppakken, dan pakt NMF Limburg de kwestie zelf op als nieuw project. De vragen worden gecategoriseerd en gemonitord zodat we langjarig weten welke thema's actueel zijn.

Aan organisaties die nog niet zijn aangesloten, maar wel vragen stellen, vragen we om lid te worden van onze achterban.

Themagerichte campagnes

In 2024 heeft NMF Limburg themagerichte (media)campagnes uitgevoerd gericht op energie (lichtvervuiling), circulariteit (lokale initiatieven, Q3) en water (Kwaliteit van onze beken, Q4). Mede door deze inspanningen weten mensen ons steeds beter (digitaal) te vinden. Zie voor meer informatie onder ‘Online Communicatie’.

Online communicatie

Steeds meer mensen weten ons digitaal te vinden. Het websitebezoek groeit gestaag al kunnen de cijfers een ietwat vertekend beeld geven. Met de transitie van Universal Analytics naar Google Analytics 4 in juli lijkt de algemene trend dat het aantal views lager is, waarschijnlijk als gevolg van het wijzigen van de technische definitie en meting. Toch is er in feite sprake van een flinke stijging van het aantal bezoekers. We hebben minder uren op communicatie ingezet omdat ervoor gekozen is o.a. minder nieuwsbrieven te versturen. De focus van de nieuwsbrieven en social media lag op het uitnodigen van bezoekers verder te lezen op de website. Pieken in websitebezoek en social views komen overeen met de verzending van de nieuwsbrief. Op instagram is meer bewegend beeld toegepast, Dit verklaart deels de sterke stijging van het aantal volgers. Het aantal LinkedIn volgers stijgt ook flink. Eind 2024 is de

uittocht van X goed merkbaar en het aantal daalt dan ook snel. Begin 2025 is er een Bluesky account aangemaakt om de weglopers van X tegemoet te komen.

Online communicatie 2020–2024

Media	2020	2021	2022	2023	2024
Website	8.433 bezoekers	11.504 bezoekers	22.436 bezoekers	14.000 bezoekers	18.000 bezoekers
Digitale nieuwsbrief	7 keer naar 7.000 abonnees	10 keer naar 7.000 abonnees	10 keer naar 7343 abonnees	10 keer naar 7200 abonnees	8 keer naar 7200 abonnees
Facebook vind ik leuks	2.083	2.086	2.171	2.170	2.200
Twitter/X volgers	1.070	1.086	1.097	1.085	1.040
LinkedIn volgers	120	250	432	572	841
Instagram Volgers	Niet bekend	Niet bekend	208	534	706

3 Organisatie en bedrijfsvoering

De Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg, kortweg NMF Limburg, is gevestigd aan de Kapellerpoort 1, 6041HZ te Roermond en is ingeschreven bij KvK onder nummer 41076356.

Doelstelling

NMF Limburg heeft als statutaire doelstelling het bevorderen van een duurzame verhouding tussen de mens en zijn omgeving, speciaal de zorg voor de natuur, het landschap en het milieu in de provincie Limburg.

NMF Limburg tracht dit doel te bereiken door het handelen – of nalaten van handelen – door overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en particulieren te beoordelen, te beïnvloeden of te begeleiden.

NMF Limburg zet zich alleen in voor maatschappelijke doelen en heeft geen winstoogmerk.

Geldmiddelen

De geldmiddelen van NMF Limburg kunnen bestaan uit:

1. de bijdragen van de aangesloten organisaties en begunstigers;
2. vergoedingen voor door of namens NMF Limburg verrichte werkzaamheden;
3. subsidies en soortgelijke bijdragen;
4. baten uit schenkingen, erfstellingen en legaten;
5. baten van fondsen en reserveringen;
6. alle andere baten.

CBF-Keurmerk

NMF Limburg heeft sinds 1 januari 2005 het CBF-keurmerk voor goede doelen. De CBF-erkenning wordt onderverdeeld in vijf categorieën, gebaseerd op de totale opbrengsten en complexiteit van de organisatie. NMF Limburg valt in categorie C.

ANBI-erkenning

NMF Limburg is sinds 1-1-2010 door de Belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling, een ANBI. Dat houdt in dat een gift aan NMF Limburg onder voorwaarden fiscaal aftrekbaar is. Het mes snijdt daarbij aan twee kanten: wij hoeven over een gift ook geen belasting te betalen. Daardoor komen giften aan NMF Limburg geheel ten goede aan onze organisatie. Ons fiscaal nummer (RSIN) is 30.42.753.

Financiële steun

NMF Limburg krijgt structureel financiële steun van de Provincie Limburg, de Nationale Postcode Loterij en Staatsbosbeheer, Stichting het Limburgs Landschap en Natuurmonumenten. Daarnaast zijn er in 2024 op projectbasis gesubsidieerde activiteiten uitgevoerd. Dit ging om projecten met subsidie van onder andere de provincie Limburg, de NMF-koepelorganisatie en de Nationale Postcodeloterij.

Bedrijfsmodel

De stichting NMF Limburg kent een zogenaamd 'Bestuur met Directie-model' (conform definities van het CBF-keurmerk). In dit model is er naast het bestuur dat bestuurt een persoon die de titel 'directeur' voert op basis van de statuten en/of een doorlopende volmacht van het bestuur en die verantwoordelijk is voor (een onderdeel van) de dagelijkse leiding van het goede doel.

Bij NMF Limburg is dit vertaald als: het bestuur is statutair bestuurder van de stichting en de dagelijkse leiding is in handen van de (titulair) directeur. De governance structuur is zodanig ingericht dat er sprake is van een scheiding tussen deze functies. De directeur werkt op basis van een mandaat (met bevoegdheden) en een functieprofiel (met taken). De stichting kent geen intern toezichthoudend orgaan.

In 2025 is een evaluatie en aanpassing van de statuten en reglementen voorzien, mede met het oog op de update van de WBTR per 2026.

Bestuur

Het bestuur werkt volgens het 'AB/DB'-model. Leden van het (algemeen) bestuur (AB) dragen samen de bestuursverantwoordelijkheid. Zij besluiten onder andere over de strategie, het beleid, de meerjaren- en jaarplannen, de begroting en het aangaan en verbreken van werkverbanden. Ook besluiten zij over de (initiële) aanstelling van de (titulair) directeur. Het bestuur heeft bepaalde andere taken gedelegeerd aan enkele leden die – naast hun functie in het algemeen bestuur – samen het dagelijks bestuur (DB) vormen. De volgende functionarissen maken standaard deel uit van het dagelijks bestuur: de voorzitter, de penningmeester en de secretaris. Het dagelijks bestuur kan verder worden uitgebreid. Het bestuur wordt in zijn taken bijgestaan door de directeur en de adjunct-directeur en wordt ondersteund door het secretariaat. Lidmaatschap van het bestuur is onbezoldigd. Door bestuursleden gemaakte sobere reis- en verblijfskosten worden aan hen vergoed.

In onderstaand overzicht zijn de bestuurlijke gegevens opgenomen. Het zijn de actuele gegevens per dagtekening van dit verslag (weergegeven zijn ook personen die op 31 december in functie waren en dit inmiddels niet meer zijn).

Overzicht bestuurlijke gegevens – rooster van aftreden

<i>Persoonlijke gegevens</i>			<i>Rooster van aftreden (AB-functie)</i>				<i>DB-functie</i>
Naam	Voornaam	Geboorte	Benoemd	1ste herb	2e herb	eindigt op	hele jaar, tenzij anders weergegeven
Dhr. R.J.M. Guyt	Ruud	1953	14-01-2019	14-01-2022	14-01-2025	13-01-2028	Voorzitter
Dhr. J.P. Kluskens	Jan	1965	20-09-2021	20-09-2024	20-09-2027	19-09-2030	
Dhr. T.G. Mastenbroek	Tom	1987	20-09-2021	20-09-2024	20-09-2027	19-09-2030	Penningmeester
Dhr. O.H.C. Toebosch	Oscar	1969	01-02-2024	-	-	18-03-2025	Secretaris (miv 24-9-24)

Dhr. P.M.J.M. Huntjens	Patrick	1974	01-02-2024	01-02-2027	01-02-2030	17-04-2025	
Dhr. L.C.M. Frings	Bert	1955	01-02-2024	01-02-2027	01-02-2030	31-01-2033	
Dhr. J.J.J.W.G. Moors	Jurgen	1985	01-02-2024	01-02-2027	01-02-2030	31-01-2033	
Mevr. C.M.M.L. Bontemps - Hommen	Marij	1948	01-02-2024	01-02-2027	01-02-2030	31-01-2033	Secretaris (miv 25-3-25)

In onderstaand overzicht zijn de nevenfuncties van deze bestuursleden weergegeven.

Overzicht bestuurlijke gegevens - nevenfuncties

Persoonlijke gegevens

Nevenfuncties

Naam	Functie	Organisatie
Dhr. R.J.M. Guyt	Directeur/Eigenaar Directeur/bestuurder Voorzitter Lid AvA Directeur/bestuurder Bestuurslid Voorzitter	Ruud Guyt Management Consultancy bv Mijn Streekwarmte BV Stichting Bijzonder in Beweging Het Groene Net bv Het Groene Net Ontwikkeling bv Stichting Jan en Clara Nijssen Stichting Rosa Run
Dhr. J.P. Kluskens	Hoofd Steunpunt Landschapsbeheer	Het Limburgs Landschap
Dhr. T.G. Mastenbroek	Operations manager	ReGEN Biomedical
Dhr. O.H.C. Toebosch	Directeur/eigenaar Consultant/adviseur Researcher/consultant Bestuurslid	OT Holding bv Toebosch Consult / OT Company bv Board in Balance bv Vereniging Natuurbeheer Keerbergh
Dhr. P.M.J.M. Huntjens	Hoogleraar Duurzaamheidstransities Lector Sociale Innovatie Voorzitter	Maastricht Universiteit Hogeschool Inholland Participatietafel Voedseltransitie, RVO DuurzaamDoor
Dhr. L.C.M. Frings	Geen nevenfuncties	
Dhr. J.J.J.W.G. Moors,	Managing Director Voorzitter Chairman	Maastricht Convention Bureau Nederlands-Waalse Business Club City Destinations Alliance: Meetings Industry Steering Group
Mevr. C.M.M.L. Bontemps - Hommen	Secretaris Secretaris Lid	Stichting Coöperatie van Particuliere Grondeigenaren Maasduinen U.A. Stichting Buurtpastoraat Utrecht Overlegorgaan Nationaal Park de Maasduinen

Directie

De stichting kent een directeur en een adjunct-directeur. Bij besluit van het algemeen bestuur is de directeur gemandateerd om bepaalde bevoegdheden van het dagelijks bestuur te dragen. De bevoegdheden liggen vast in een directiereglement, intern genoemd: het directiestatuut. In de profielomschrijving staan de taken van de directeur. De directeur leidt de werkorganisatie en is belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid.

Het team en vrijwilligers

Het [team](#) bestond per 1 januari 2024 uit 9 medewerkers (6,1 FTE) en per 31 december 2024 uit 9 medewerkers (6,4 FTE). Het team kon in 2024 rekenen op de ondersteuning van 20 vrijwilligers. Vrijwilligers zijn ingezet op de thema's Landbouw, Water & Milieu, de ontmoetingsdag en ook op Social Media. Studenten studierend aan de HAS (toegepaste biologie én gezondheidsinnovatie) en aan de Open Universiteit Heerlen (Environmental Sciences) hebben we actief begeleid met hun opdrachten.

Het ziekteverzuim lag in 2024 op 584 dagen (10,14%). In 2023 lag het aantal dagen ziekteverzuim op 276 dagen (4,94%). In 2024 wordt het hoge ziekteverzuim nagenoeg volledig verklaard door een medewerker met een periode van middellang verzuim en twee medewerkers met een lang verzuim.

Aangesloten organisaties

NMF Limburg kent [aangesloten organisaties](#). Lokale en regionale natuur- en milieuorganisaties, belangengroepen en energiecoöperaties in Limburg die aan bepaalde voorwaarden voldoen en een jaarlijkse contributie betalen, kunnen aangesloten organisatie worden. Ze krijgen (op relevante gebieden, waar mogelijk) ondersteuning van NMF Limburg en worden uitgenodigd voor de jaarlijkse ontmoetingsdag. Ook kunnen ze (mits ze langer dan 1 jaar aangesloten zijn) aanvragen indienen voor een beperkte ondersteuning uit het actiefonds. De aangesloten organisaties worden tevens uitgenodigd voor regio-ontmoetingen en workshops en ontvangen ons digitale jaarprogramma, jaarbericht, jaarverslag en onze nieuwsbrieven.

In 2024 is het aantal aangesloten organisaties met drie toegenomen naar 103. Al onze aangesloten organisaties zijn genoemd op de [partnerkaart](#) op onze website.

Landelijke koepelorganisatie en provinciale organisaties

NMF Limburg is een zelfstandige stichting, maar werkt nauw samen met de landelijke koepelorganisatie (<https://www.natuurenmilieufederaties.nl/>). De landelijke koepelorganisatie kent een Raad van Toezicht, een directeur/bestuurder en een Federatieraad waarin de directeurs van de twaalf provinciale natuur en milieufederaties (waaronder NMF Limburg) participeren.

NMF Limburg heeft een participantenovereenkomst afgesloten met de koepelorganisatie waarin de financiële en juridische aspecten van de samenwerking zijn vermeld. De

subsidie van de Nationale Postcode Loterij (de NPL-gelden) bereikt via de koepelorganisatie de provinciale organisaties en vormt de belangrijkste financieringsbron van de koepelorganisatie.

Duurzame bedrijfsvoering

NMF Limburg wil graag het goede voorbeeld geven. Dit doen wij onder meer op het gebied van inkoop zoals duurzaam kantoorpapier, koffie en thee. Voor (externe) bijeenkomsten streven we naar regionale, vegetarische en biologische catering. Daarnaast stimuleren we het reizen per openbaar vervoer.

Financiële Administratie

De administratie van NMF Limburg was vanaf 2023 grotendeels ondergebracht bij Baker Tilly voor wat betreft salarisadministratie en financiële verwerking van boekingen. Per 2025 is dit overgegaan naar Wolfs & Partners.

Integriteitsbeleid

NMF Limburg heeft sinds 2021 een integriteitsbeleid. Het integriteitsbeleid van NMF Limburg bestaat uit, de volgende onderdelen, documenten en acties:

1. Gedragscode (gedragscode integriteit, gepubliceerd op website), inclusief:
 - Bijlage A: Protocol gebruik van NMFeigendommen, internet en email;
 - Bijlage B: Protocol ongewenst gedrag, inclusief klachtenprocedure;
 - Bijlage C: Klokkenluidersregeling
2. Protocol databeveiliging
3. Klachtenprocedure dienstverlening (gepubliceerd op website)
4. Aanstelling Meldpunt voor niet integer gedrag (vertrouwenspersoon integriteit)
5. Aanstelling (externe) vertrouwenspersonen voor medewerkers
6. Acties bestuur, bestaande uit onder meer:
 - periodieke inventarisatie en evaluatie van de specifieke (integriteits-)risico's en van het gevoerde integriteitsbeleid, door het bestuur van de werkorganisatie;
 - het zo nodig actualiseren en/of bijstellen van genoemde codes en/of integriteitsbeleid;
 - het faciliteren van periodieke besprekingen met medewerkers en eventuele vrijwilligers waarin op arbeidsomstandigheden en/of morele dilemma's wordt gereflecteerd.

Het integriteitsbeleid is van toepassing op het bestuur, de directie en de organisatie. Alle bestuursleden en werknemers in dienstverband (directie en medewerkers) hebben de bijbehorende integriteitsverklaring ondertekend. Doel van het integriteitsbeleid is het bevorderen van integer gedrag

bij medewerkers en anderen die bij NMF Limburg betrokken zijn, en het zo veel mogelijk beperken van risico's op niet integer gedrag.

Toelichting:

De procedure met betrekking tot integriteitsmeldingen voor externe partijen is via de website van de NMF Limburg te vinden (klachtenprocedure). In de toepasselijke codes en/of regelingen is vastgelegd hoe de vertrouwelijkheid van meldingen is geborgd.

Net als andere natuur- en milieufederaties is NMF Limburg aangesloten bij een extern vertrouwenspersoon van Merlijn groep.

In 2024 zijn door 7 medewerkers anonieme meldingen gedaan of signalen afgegeven bij de externe vertrouwenspersoon over door hen als onheus ervaren bejegeningen, waarbij in één melding is gesproken over als intimiderend ervaren gedrag. Conform beleid is desgewenst ondersteuning geboden door de vertrouwenspersoon. Er was geen sprake van vervolgacties waarbij de vertrouwenspersoon een zichtbaar ondersteunde rol heeft gespeeld.

Er zijn geen klachten ingediend door medewerkers. In 2024 zijn geen externe integriteitsmeldingen gedaan bij de organisatie.

Het bestuur heeft eind 2024 informatie opgehaald over de organisatie, en over de beleving van de arbeidsomstandigheden door medewerkers, zoals de ervaren werkdruk, sociale veiligheid en de ervaren psychosociale arbeidsbelasting.

Op basis van de opgehaalde informatie zal het bestuur in 2025, in goed overleg met de directie, en rekening houdend met aanbevelingen van de vertrouwenspersoon, met in achtneming van beleid en codes, verdere opvolging geven aan dit traject.

Klachtenprocedure

NMF Limburg heeft een klachtenprocedure. Er wordt een geanonimiseerde samenvatting gemaakt van iedere geregistreerde klacht. Deze wordt bewaard in het digitale klachtenregister. Eenmaal per jaar worden de binnengekomen klachten geagendeerd tijdens een vergadering van het bestuur.

Er zijn in 2024 geen klachten geregistreerd in het klachtenregister. Lees de klachtenprocedure hier op de [website](#).

4 Planning en Control

4.2 Cyclisch plannen, controleren en verantwoorden

Ieder najaar wordt een jaarprogramma voor het opvolgende jaar gemaakt. Hierin staan de geplande activiteiten en beoogde inzet. Dat jaarprogramma wordt door het bestuur vastgesteld. Op basis van dit jaarprogramma wordt de jaarbegroting gemaakt en vastgesteld door het bestuur.

Gedurende het jaar wordt er na ieder kwartaal een analyse gemaakt van de resultaten tot dusver (qua inzet en qua uren). Daar waar er afwijkingen worden geconstateerd, worden deze met het bestuur besproken en volgen er zo nodig bijstellingen.

Ieder voorjaar wordt over het voorliggende boekjaar een jaarverslag (bestuursverslag en financieel verslag) gemaakt. Dat wordt gecontroleerd door de accountant en vastgesteld door het bestuur waarna een goedkeurende controleverklaring van een accountant volgt. Het jaarverslag is ook het document waarmee de verantwoording van de provinciale exploitatiesubsidie plaatsvindt.

4.2 Risicomanagement

Risicoparagraaf

De NMF Limburg streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan de samenwerking, bestuur en management, operationele zaken, financieel management, informatiemanagement en juridische verantwoordelijkheden zo goed mogelijk te beheersen. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's, maar om het herkennen en beheersen ervan. Door risico's te identificeren, kunnen tijdig passende acties ondernomen worden om schade te voorkomen of te beperken. Risicomanagement maakt integraal deel uit van de planning- en control-cyclus en van projectmanagement en is van toepassing op iedereen in de organisatie. Mogelijke risico's zijn opgenomen in een risicoanalyse die vastgesteld wordt door het algemeen bestuur. Het bestuur reflecteert jaarlijks op deze risico's als onderdeel van de bredere planning- en verantwoordingscyclus.

Ten tijde van het opstellen van dit bestuursverslag worden de volgende risico's als de voornaamste geïdentificeerd:

1. Financiële afhankelijkheid van kernsubsidies

NMF Limburg is structureel afhankelijk van twee hoofdbronnen: de provincie Limburg en Stichting DOEN (Nationale Postcode Loterij). Hoewel de samenwerking met beide partijen goed en duurzaam is, blijft het risico op beleidswijzigingen of verminderde middelen aanwezig. Eventuele terugval zou directe impact hebben op personele inzet en programmalijnen. Er is een weerstandsvermogen opgebouwd om de effecten van eventuele veranderingen tijdelijk op te vangen. Tegelijk blijft financieringsdiversificatie een strategisch aandachtspunt.

2. Organisatorische continuïteit na directiewisseling

Na afsluiting van 2024 (dus in 2025) heeft een directiewisseling plaatsgevonden. Hoewel deze overgang tijdelijk is opgevangen met een interim-directeur heeft het voor onrust in het veld gezorgd. Het benadrukt het structurele risico van personele kwetsbaarheid van een klein team. De stichting is afhankelijk van de enkelvoudige bezetting van enkele sleutelposities, hetgeen kan leiden tot stagnatie of overbelasting. Het bestuur zet daarom actief in op overdraagbaarheid, taakverdeling, kennisborging. Gezamenlijkheid tussen de organisatie en het bestuur en goede communicatielijnen richting de toekomst zullen hierin voor mitigatie zorgen. Een gezamenlijk afgestemde blik richting de toekomst tussen team en bestuur is vastgelegd.

3. Externe beleidsontwikkelingen en maatschappelijke dynamiek

De beleidsmatige context rond natuur, milieu en ruimtelijke ordening verandert snel, onder invloed van bijvoorbeeld de Omgevingswet, het stikstofbeleid en veranderende politieke verhoudingen. Deze externe ontwikkelingen kunnen directe gevolgen hebben voor projecten, subsidierelaties en het maatschappelijk werkerterrein van NMF Limburg. De organisatie blijft nauw betrokken bij beleidsnetwerken om tijdig veranderingen te kunnen signaleren en strategisch bij te sturen.

4. Reputatierisico en legitimiteit

De maatschappelijke zichtbaarheid van NMF Limburg is groot en groeit. Tegelijkertijd wordt het publieke debat over natuur en milieu steeds gevoeliger. Onzorgvuldige communicatie of verkeerde beeldvorming kan het vertrouwen van partners, subsidiënten en achterban schaden. NMF Limburg onderkent dit als een wezenlijk risico en zet in op heldere positionering, transparante communicatie en verbinding met verschillende maatschappelijke perspectieven.

Risicotype	Specifiek risico	Kans	Impact	Mitigatie / beheersmaatregel
Financieel	Afhankelijkheid van subsidie provincie Limburg en Stichting DOEN	Midden	Hoog	Relatiebeheer, transparante impactrapportage, weerstandsvermogen, inkomsten-diversificatie
Financieel	Onbalans in cashflow door vertraagde subsidiebeschikkingen of voorfinanciering	Laag	Laag	Strakke planning & control, projectreserves, afspraken bevoorschotting
Financieel	Stijgende personeelskosten, inflatie en overhead	Midden	Midden	Kostenbewaking, begrotingsdiscipline, waar mogelijk indexatie aanvragen
Financieel	Fraude/Management Override	Laag	Variabel	Dubbele autorisatie van betalingen, geregistreerd toegangsrechtenbeheer
Organisatorisch /HR	Uitval of vertrek van (sleutel)functionarissen	Midden	Midden	Taakborging, overdraagbaarheid, tijdelijke versterking (interim),

				strategische personeelsplanning
Organisatorisch /HR	Onvoldoende gekwalificeerd personeel kunnen aantrekken	Midden	Midden	Waar mogelijk personeel delen met andere organisaties.
Organisatorisch /HR	Beperkte capaciteit versus groeiende projectdruk	Midden	Midden	Projectselectie op uitvoerbaarheid, scherpe keuzes in werkzaamheden
Governance & compliance	Niet-naleving ANBI, AVG, WBTR, CBF, subsidievoorwaarden	Laag	Midden	Externe controle, interne werkprocessen, AVG-beleid en juridische toetsing
Reputatie	Negatieve beeldvorming of incidenten in publieke communicatie	Midden	Midden	Communicatiestrategie, stakeholderdialoog, zorgvuldig extern optreden
Reputatie	Maatschappelijke polarisatie over natuur- en milieubeleid	Midden	Laag	Rolzuiverheid, verbinding zoeken met verschillende perspectieven
Operationeel/ projectmatig	Vertraging of uitval van projectuitvoering	Laag	Midden	Voortgangsmonitoring, projectplanning, extra inzet bij knelpunten
Operationeel / projectmatig	Toename hoeveelheid werk en werkdruk, leidend tot het niet kunnen leveren van resultaten	Midden	Midden	Alleen aannemen van werk dat we kunnen uitvoeren qua capaciteit Zorgen voor een goede flexibele schil van vrijwilligers en achterban inzet
Operationeel/ projectmatig	Verlies van projectfinanciering of onderbesteding	Laag	Midden	Duidelijke afspraken, tijdige voortgangsrapportages, projectreserves
Digitale risico's	Cyberincidenten, datalekken of systeemuitval	Laag	Midden	Beveiligde systemen, AVG-maatregelen, toegangsbeheer, back-ups
Externe ontwikkelingen	Onvoorziene beleidswijzigingen (stikstof, Omgevingswet etc.)	Hoog	Midden	Actieve beleidsmonitoring, netwerkparticipatie, flexibel jaarprogramma
Strategisch	Mismatch tussen strategie en veranderende externe omgeving	Laag	Midden	Jaarlijkse herijking jaarprogramma, stakeholderdialoog, beleidsanalyse
Juridisch	Fouten in contracten of aansprakelijkheid bij uitvoering	Laag	Midden	Standaardcontracten, juridische toetsing, extern advies waar nodig
Integriteit/ Fraude	Fraude, Belangenverstrengeling, niet-integer handelen	Laag	Midden	Gedragscodes, integriteitsbeleid, meldpuntregeling, transparantie nevenfuncties, Vertrouwenspersoon.

4.3 Jaarprogramma en begroting 2025, de toekomst

In november 2024 is het jaarprogramma 2025 door het bestuur vastgesteld. Daarin zijn de werkzaamheden voor 2025 in hoofdlijnen beschreven. Hieronder geven we per thema de belangrijkste onderwerpen aan, waarmee we naast onze reguliere activiteiten in 2025 aan de slag gaan.

Thema Versterken achterban en netwerken

- **Kennisdeling:** Initiëren van twee groene evenementen en minimaal twee thema workshops op thema's binnen ons werkveld.
- **Samenwerking kennisinstelling:** In 2025 samenwerken met minimaal twee kennisinstellingen aan kennisdeling, naamsbekendheid van de NMF Limburg en/of de ontwikkeling van instrumenten op onze thema's.
- **Ondersteunen achterban organisaties:** in contact brengen met bedrijven, organisaties en overheden en aanmoedigen eerst gesprek, daarna acties; zo vangen we onnodige vragen en werk weg voor overheden.

Landschap, Ruimte en Natuur

- Bijensymposium organiseren in 2025 samen met Limburgs Landschap en de bijenhoudervereniging als startschot van het **Project Zoem Zone Limburg** met als doel het leefgebied van bestuivende insecten te verbeteren.
- In 2024 hebben studenten een opzet gemaakt voor een **natuurcompensatiekaart**. In 2025 willen we de mogelijkheden verkennen om deze natuurcompensatiekaart verder uit te bouwen.
- Ondersteunen van minimaal twee initiatieven van achterbanorganisaties en burgers, die als doel hebben de leefomgeving beter te beschermen (natuur en landschap).

Thema Landbouw, Milieu en Water

- Bijdrage leveren aan voedselvisie voor Limburg, o.a. door het organiseren van een tweetal **bedrijfsbezoeken** voor beleidsmakers bij voorloper boeren;
- Verdere uitwerking van het **project Boer en Buur met Natuur**: Ondersteunen van twee boer-buur coalities in Limburg, inclusief bijdrage aan opzet landelijke kennisbank voor versnelling van de beweging van onderop van boer-buur initiatieven;
- Ondersteunen van (de opzet van) minimaal **twee meetinitiatieven** 'van onderop' in Limburg om de gezondheid van de leefomgeving te meten en te monitoren (op o.a. het vlak van luchtkwaliteit veehouderij, industrie, bestrijdingsmiddelen of verkeer)

Thema Energie & Circulariteit

- **Aardgasvrije wijken als onderdeel van de Participatiecoalitie (PC):** een actieve samenwerking creëren tussen de PC-partners waarmee we bewonersinitiatieven kunnen ondersteunen met aardgasvrij wonen. We continueren de succesvolle samenwerking met partners en verkennen de mogelijkheid daaraan twee nieuwe bewonerinitiatieven toe te voegen in 2025.
- Ten minste **twee bijeenkomsten** organiseren om de uitdagingen rondom isolatie en de wet natuurbescherming inzichtelijk te maken, het belang van groen als natuurlijke isolatie te

verduidelijken en workshops om de buurt te verbinden (bijvoorbeeld het bouwen van vleermuizenhotels).

Thema Communicatie

- **Campagnes:** Twee campagnes op meerdere thema's zoals Landbouw, Milieu en/of Energie

Begroting 2025

In het jaarprogramma 2025 is onderstaande jaarbegroting opgenomen.

Begroting naar kostensoorten	Begroting 2025	Begroting 2024
Baten		
Provincie Limburg exploitatiesubsidie	€ 467.050	€ 452.130
Stichting De Natuur en Milieufederaties NPL-gelden	€ 118.000	€ 118.000
Stichting De Natuur en Milieufederaties Projecten	€ 92.000	€ 98.500
Projecten Derden	€ 51.809	€ 92.535
Bijdragen aangesloten organisaties	€ 4.000	€ 6.000
Donatie	€ -	€ -
	-----	-----
Totaal	€ 732.859	€ 767.165
Lasten		
Totale project- en activiteitskosten	€ 33.200	€ 79.391
Lonen en salarissen	€ 401.239	€ 418.352
Socialelasten	€ 140.433	€ 146.422
overige personeelskosten	€ 65.807	€ 20.400
Afschrijving	€ 3.000	€ 6.000
Huisvesting	€ 31.123	€ 37.900
Kantoorkosten	€ 24.603	€ 55.700
Algemene kosten	€ 33.454	€ 3.000
	-----	-----
Totaal	€ 732.859	€ 767.165
Bedrijfsresultaat	€ 0	€ 0
Fin. Baten en lasten	€ 0	€ 0
Expl.resultaat voor bestemming	€ 0	€ 0
Dotatie/onttrekking aan bestemmingsreserve	€ 0	€ 0
Exploitatieresultaat na bestemming	€ 0	€ 0

Meer impact dankzij de Postcode Loterij

Foto: blijde gezichten bij de bekendmaking dat de Postcode Loterij onze meerjarige bijdrage heeft verhoogd

De Natuur en Milieufederaties mogen al meer dan 25 jaar rekenen op de steun van de Nationale Postcode Loterij. De meerjarige bijdrage is nu ook nog eens verhoogd naar 2,5 miljoen! Hiermee kunnen wij samen met de ruim 1.300 lokale initiatieven nog meer werk verzetten voor mooie en duurzame provincies. De impact die we hiermee realiseren, was niet mogelijk geweest zonder deze hulp. Wij zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers dan ook heel dankbaar voor hun bijdrage.

Annie van de Pas, directeur van de Natuur en Milieufederaties: “De bijdrage van de Loterij is een vast fundament voor de realisatie van vele mooie lokale projecten in de 12 provincies en zorgt ook voor een belangrijke impuls voor landelijke projecten zoals ‘Boer en Buur met Natuur’ en ‘Energietuinen’. Het is immens goed nieuws dat we nu met de extra bijdrage nog meer impact kunnen maken in Nederland. Deelnemers van de Postcode Loterij: bedankt!”

Extra schenkingen

Naast de meerjarige bijdrage kunnen we een beroep doen op een extra schenking van de loterij voor bijzondere projecten, zodat we belangrijke stappen kunnen maken richting een klimaatbestendige, natuurinclusieve en circulaire samenleving. De projecten [Natuurkracht](#) en [Energietuinen](#) zijn hier voorbeelden van. Projecten die we zonder deze extra bijdrage niet hadden kunnen uitvoeren. Een nieuwer project dat we konden starten met hulp van de loterij is [Boer&Buur met Natuur](#). In iedere provincie ondersteunen we twee coalities, die groene boeren en actieve burens bij elkaar brengen. Door dit netwerk krachtig bij te staan, werken we aan meer biodiversiteit, een beter klimaat, circulair grondstofgebruik en gezonde & diervriendelijke voeding. Oftewel: een toekomstbestendige landbouw.

Geef jij de nacht haar sterren terug?

Foto: Johan van der Wielen

Licht is mooi, soms is minder beter. In Nederland is het 's nachts zelden echt donker en dat verstoort het ritme van mens en dier. Met stress en slaapstoornissen tot gevolg. Daarom zetten **de Natuur en Milieufederaties** zich al jaren in voor een donkere nacht. Samen met overheden, bedrijven en inwoners gaan ze nu een stap verder. Met als doel in drie gebieden in ons land het licht met 25 tot 50% te dimmen. Dankzij onze deelnemers ontvingen de Natuur en Milieufederaties de afgelopen vijf jaar € 15,9 miljoen voor een natuurlijker Nederland. Dat is **The Power of Postcodes**.

postcodeloterij.nl

18+ Speel bewust

2 | Jaarrekening

1. Toelichting op de cijfers

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste en noodzakelijke financiële gegevens en resultaten van NMF Limburg beschreven. Gedetailleerde gegevens zijn in het volgende hoofdstuk, de Jaarrekening opgenomen. De jaarrekening van Stichting NMF-Limburg wordt sinds 2004 opgesteld volgens de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen (Raad voor de Jaarverslaggeving). Dat geldt ook voor de jaarrekening 2024.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

1.1 Verbondenheden met andere organisaties

De Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg (verder: de steunstichting) is verbonden met Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

Het bestuur van de steunstichting wordt benoemd door en uit het bestuur van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg. Laatstgenoemde bepaalt het aantal te benoemen bestuursleden in de steunstichting. Op het moment van dagtekening van dit verslag zijn bij beide stichtingen dezelfde bestuurders actief.

De steunstichting heeft ten doel het vormen en beheren van een fonds ter financiële ondersteuning van:

- bijzondere activiteiten van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg, die niet op andere wijze gesubsidieerd kunnen worden;
- activiteiten welke door andere instellingen worden ondernomen, maar waaraan de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg een substantiële bijdrage levert;
- andere activiteiten die de belangen van natuur, milieu en landschap in Limburg ten goede komen, zulks naar het oordeel van het bestuur.

Stichting Steunfonds Natuur en Milieufederatie Limburg is ruim 15 jaar geleden in het leven geroepen om er het aandeel van een schikkingsbedrag dat aan NMF Limburg toekwam in onder te brengen. Dat schikkingsbedrag werd uitgekeerd door het composteringsbedrijf CNC uit Milsbeek in het kader van een gewonnen sluitingsprocedure.

Gedurende het boekjaar hebben er zes transacties plaatsgevonden tussen NMF Limburg en de Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg. Dit ten behoeve van drie actiefonds-aanvragen van aangesloten organisaties.

1.2 Baten

In 2024 is € 745.925 aan baten gerealiseerd. Dat is ad. € 21.240 lager dan begroot (€ 767.165). De provinciale subsidie en De Natuur en Milieufederaties versterkingsgelden waren conform begroting.

1.3 Lasten

De lasten waren in totaal € 745.925. Dit is een verschil van € 69.164 t.o.v. de begroting (€ 767.165).

1.4 Exploitatieresultaat

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 48.292. Begroot was een resultaat van €0,-.

1.5 Risico's en onzekerheden

De NMF Limburg streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan de samenwerking, bestuur en management, operationele zaken, financieel management, informatiemanagement en juridische verantwoordelijkheden zo goed mogelijk te beheersen. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's, maar om het herkennen en beheersen ervan. Door risico's te identificeren, kunnen tijdig passende acties ondernomen worden om schade te voorkomen of te beperken. Risicomanagement maakt integraal deel uit van de planning- en control-cyclus en van projectmanagement en is van toepassing op iedereen in de organisatie. Mogelijke risico's zijn opgenomen in een risicoanalyse die vastgesteld wordt door het algemeen bestuur. Het bestuur reflecteert jaarlijks op deze risico's als onderdeel van de bredere planning- en verantwoordingscyclus.

De voornaamste risico's zijn opgenomen in onderdeel 4.2 Risicomanagement van het bestuursverslag en hebben betrekking op 1) de financiële afhankelijkheid van kernsubsidies, 2) de organisatorische continuïteit na directiewisseling, 3) externe beleidsontwikkelingen en maatschappelijke dynamiek en 4) reputatierisico en legitimiteit.

1.5 Vermogensbeleid

Het eigen vermogen bestaat uit:

- Het stichtingskapitaal
- De reserve financiering activa
- De bestemmingsreserve
- De exploitatiereserve

1.6 Reserve financiering activa

De reserve financiering activa is een reserve van € 6.493 die gevormd is op voorschrift van de RJ650 (Raad voor de Jaarverslaglegging).

1.7 Bestemmingsreserves

Iedere 10 jaar viert NMF Limburg zijn jubileum. Om de kosten niet ten laste van 1 jaar te laten vallen, heeft het bestuur in 2021 besloten om jaarlijks een bedrag van € 5.000 van het resultaat te reserveren voor het komende jubileumjaar 2031 onder de bestemmingsreserve overig.

Vanaf 1 januari 2023 worden de beleidsregels reserves en voorzieningen 2023 (weer) toegepast. Deze regels zijn gelijk aan de beleidsregels reserves en voorziening 2017, die enkele jaren geleden zijn vervallen. In deze beleidsregels is vastgelegd hoe er wordt omgegaan met exploitatieoverschotten (en –tekorten) die zijn toe te rekenen aan provinciale subsidiemiddelen en tot welke omvang een (provinciale) egalisatiereserve maximaal mag worden opgebouwd.

Daarbij bedraagt het beginsaldo van de bestemmingsreserve Provincie voor de NMF Limburg – per 1 januari 2023 – €0,00 . Een exploitatie-overschot/–tekort dient door de NMF Limburg vanaf 2023 te worden toegerekend aan de provinciale egalisatiereserve naar rato van de totale inkomstenstromen en deze bedraagt maximaal 15% van het verleende subsidiebedrag. De bestemmingsreserve Provincie bedraagt – €8.889.

De bestemmingsreserve Provincie moet worden beschouwd als algemene reserve die functioneert als buffer om onverwachte "provinciale" tegenvallers op te kunnen vangen.

1.8 Exploitatiereserve

De Exploitatiereserve dient beschouwd te worden als een Algemene Reserve die functioneert als een buffer om onverwachte tegenvallers in de exploitatie te kunnen opvangen zonder dat er tussentijds een extra beroep gedaan hoeft te worden op subsidiënten.

De Exploitatiereserve bedraagt € 189.652. Hieraan worden geen speciale voorwaarden gesteld.

1.9 Solvabiliteit

Per 31 december 2024 bedragen de Reserves en Fondsen € 200.428. Dit resulteert in een solvabiliteit (verhouding totaal vermogen en eigen vermogen) van 54,0% (2023: 50%). De vermogenspositie is in orde.

1.10 Liquiditeit – financieringsbehoeftes

De liquiditeitspositie (vlottende activa minus kortlopende schulden) is met € 195.808 positief en toereikend. Thans bestaat dan ook geen noodzaak tot het aantrekken van externe financiering.

1.11 Norm beheer en administratie

Over het boekjaar 2024 worden de kosten voor beheer en administratie, in tegenstelling tot eerdere jaren, niet toegekend aan de vijf onderscheiden inhoudelijke doelen, maar apart gerapporteerd. De kosten voor beheer en administratie betreft 28% van de lasten. Tot op heden hanteerde de NMF Limburg voor zichzelf als uitgangspunt dat de kosten voor organisatie onder de 20% dienen te blijven.

1.12 Subsidievoorwaarden

Op de Provinciale Exploitatiesubsidie zijn de Algemene Subwet bestuursrecht (Awb), de

algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v. (ASV 2017) en artikel 4:23, derde lid, sub c, van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De subsidie wordt definitief vastgelegd op basis van de ingediende aanvraag met een inhoudelijk verslag over het betreffende jaar. Dit verslag dient daartoe met betrekking tot verkrijging van de definitieve beschikking 2024 van provincie Limburg. In februari is de voorlopige beschikking 2025 van provincie Limburg ontvangen.

1.13 Beleggingsbeleid

Een tijdelijk overschot van liquide middelen wordt op een spaarrekening gestort. Liquide middelen worden niet belegd maar blijven op direct opneembare rekening gereserveerd staan voor onvoorziene tegenvallers van welke aard dan ook.

1.14 Bezoldiging directie

Het Bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, (zowel de hoogte van de directiebeloning als de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld). Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd, laatstelijk in 2022. In 2025 wordt een actualisatie verwacht. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de NMF-Limburg de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij NMF Limburg leidt tot een zogenaamde BSD-score van 310 punten met een maximaal jaarinkomen van € 92.139,- voor de directeur (op jaarbasis bij een fulltime fte). Het voor de toetsing aan de geldende maxima relevante jaarinkomen van de directeur-bestuurder bedroeg in 2024 € 91.066,- (op jaarbasis bij een fulltime fte). Dit is inclusief vakantiegeld en onbelaste vergoedingen. De daadwerkelijke beloningen bleven binnen de geldende maxima. De directeur was negen maanden in dienst in 2024 (gestart per 1 april 2024). De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen (conform de WNT-regeling). Na vermelding van bovenstaande, acht het bestuur de beloning maatschappelijk verantwoord en niet bovenmatig.

Directeur	Werkelijke bezoldiging	Bezoldiging o.b.v. volledig jaar	Bezoldiging o.b.v. BDS-score
Dienstverband			
Aard (looptijd)	Bepaalde tijd	Bepaalde tijd	Bepaalde tijd
Uren	40	40	40
Parttime percentage	100%	100%	100%
Startdatum dit boekjaar	01-apr-24	01-jan-24	01-jan-24
Einddatum dit boekjaar	31-dec-24	31-dec-24	31-dec-24
Aantal maanden werkzaam in boekjaar	9	12	12

Bezoldiging bij parttimepercentage*Jaarinkomen bruto*

	€	€	€
Loon/salaris	59.756	79.675	79.675
	€	€	€
Vakantiegeld	5.418	7.224	7.224
	€	€	€
Vaste eindejaarsuitkering	300	300	300
Jubileum uitkering			
Uitbetaling niet opgenomen vakantiedagen			
	€	€	€
<i>Totaal jaarinkomen</i>	65.474	87.199	87.199

Overige vergoedingen

Belaste vergoedingen/bijtellingsen	€	€	€
	2.901	3.867	3.867
	€	€	
Pensioenlasten werkgeversdeel	13.812	18.416	
Pensioencompensatie			
Overige beloningen op termijn			
Uitkeringen beëindiging dienstverband			
	€	€	€
<i>Totale bezoldiging</i>	82.187	109.483	91.067

2. Jaarrekening

NMF Limburg is een non-profitorganisatie. Al onze inkomsten worden ingezet voor een mooi en duurzaam Limburg. Om onze rollen en activiteiten te kunnen vervullen hebben wij een spreiding in baten. Qua financiering heeft NMF Limburg te maken met vijf stromen. Deze baten van de NMFL bestaan uit: subsidies van Provincie Limburg, bijdragen van terreinbeherende organisaties, bijdrage van de Nationale PostcodeLoterij, externe financiering via projecten en contributies en donaties.

2.1 Balans

Volgens het CBF-Keurmerk

Activa	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
Inventaris	€ 4.620	€ 6.723
Totaal materiele vaste activa	€ 4.620	€ 6.723
VLOTTENDE ACTIVA		
Debiteuren	€ 1.565	€ 22.308
Overlopende activa	€ 1.881	€ 1.881
Overige vorderingen	€ 26.501	€ 30.303
Totale vorderingen	€ 29.947	€ 54.492
Liquide middelen	€ 336.399	€ 243.158
Activa totaal	€ 370.966	€ 304.372

Passief	31-12-2024	31-12-2023
RESERVES EN FONDSEN		
Stichtingskapitaal	€ 45	€ 45
Bestemmingsreserve financiering activa	€ 4.620	€ 6.718
Bestemmingsreserve jubileum	€ 15.000	€ 10.000
Bestemmingsreserve Provincie	€ -8.889	€ -38.159
Exploitatiereserve overige	€ 189.652	€ 173.532
Totaal reserves en fondsen	€ 200.428	€ 152.136
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	€ 18.144	€ 22.198

Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 34.588	€ 27.483
Overige schulden en overlopende passiva	€ 117.806	€ 102.554
Totaal kortlopende schulden	€ 170.538	€ 152.235

Passiva totaal	€ 370.966	€ 304.371

Resultaatbestemming	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Toevoegingen/onttrekkingen aan:		
- Bestemmingsreserve jubileum	€ 5.000	5.000
- Reserve financiering vaste activa	€ -2.098	€ -4.227
- Actiefonds	€ 0	€ -37.235
- Bestemmingsreserve Provincie Limburg	€ 29.270	€ -38.159
- Exploitatiereserve overige	€ 16.120	€ 8.319
	€ 48.292	€ -66.302

2.2 Staat van baten en lasten over 2024

Volgens het CBF-Keurmerk

De provinciale natuur- en milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van Goede Doelen Nederland. De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen. De baten uit eigen fondsenwerving hebben betrekking op contributies. Baten van particulieren bestaan uit jaarlijkse donaties en bijdrages aan workshops.

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 48.292. Begroot was een resultaat van € 0,-.

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
BATEN			
Baten van particulieren	€ 1.015	0	€ 1.521

Baten van bedrijven		0	0
Baten van loterijorganisatie			€ 118.000
Baten van subsidies van overheden	€ 452.123	€ 452.130	€ 430.593
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	€ 206.575	€ 216.500	€ 108.202
Baten van andere organisatie zonder winststreven	€ 86.212	€ 98.535	€ 89.852
Totaal baten	€ 745.925	€ 767.165	€ 748.167

LASTEN	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
---------------	-----------------------	---------------------	-----------------------

Besteed aan doelstellingen:	€ 486.030	€ 761.164	
- Doelstelling Achterban en Netwerk	€ 47.093		€ 67.747
- Doelstelling Ruimte, Landschap en Natuur	€83.637	€ 150.080	€ 133.558
- Doelstelling Transitie Landbouw	€ 79.300	€ 152.026	€ 153.607
- Doelstelling energie en circulaire samenleving	€ 56.137	€ 102.811	€ 78.993
- Doelstellingen Communicatie	€ 28.553	€ 96.911	€ 72.024
- Doelstellingen Organisatie	€ 134.589	€ 67. 493	€ 308.818
- Doelstellingen Overstijgend	€ 56.722	€ 191.843	
- Wervingskosten	€ 11.382		
- Kosten beheer en administratie	€ 200.590		
Totaal lasten	€ 698.001		€ 814.747

Financiële baten en lasten	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Financiële baten	€ 1.363		€ 836
Financiële lasten	€ -994		€ -559
Exploitatieresultaat voor bestemmingen	€ 48.292		€ -66.302

Resultaatbestemming	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Toevoegingen/onttrekkingen aan:			
- Bestemmingsreserve jubileum	€ 5.000		€ 5.000
- Reserve financiering vaste activa	€ -2.098		€ -4.227
- Actiefonds	€ 0		€ -37.235
- Bestemmingsreserve Provincie Limburg	€ 29.270		€ -38.159
- Exploitatiereserve overige	€ 16.120		€ 8.319
	€ 48.292		€ -66.302

3. Exploitatiebegroting 2024

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
BATEN			
Provincie Limburg exploitatiesubsidie	€ 452.123	€ 452.130	€ 430.593
Stichting De natuur en Milieufederaties versterkingsgelden	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000
Stichting De Natuur en Milieufederaties projecten	€ 88.575	€ 98.500	€ 108.202
Derden	€ 81.053	€ 92.535	€ 86.157
Contributies	€ 5.159	€ 6.000	€ 3.695
Donaties particulieren	€ 1.015	0	€ 1.521
Subsidies/bijdragen	€ 745.925	€ 767.165	748.167

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Lasten			
Projectkosten Provincie Limburg Exploitatiesubsidie	€ 4.588	€ 7.578	€ 12.328
Projectkosten overige bijdragen	€ 9.875	€ 71.813	€ 20.643
Lonen en salarissen	€ 382.821	€ 418.352	€ 429.157
Sociale lasten en pensioenlasten	€ 108.543	€ 146.422	€ 121.379
Overige personeelskosten	€ 67.375	€ 20.400	€ 73.180
Afschrijvingen	€ 3.414	€ 6.000	€ 5.658
Huisvestingskosten	€ 27.527	€ 37.900	€ 27.539
Bureau- en organisatiekosten	€ 32.620	€ 55.700	€ 47.897
Verkoopkosten	€ 4.105		€ 0
Algemene kosten	€ 57.133	€ 3.000	€ 76.966
	€ 698.001	€ 767.165	€ 814.747

4. Kasstroomoverzicht 2024

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Kasstroomoverzicht uit operationeel activiteiten	2024	2023
Resultaat	€ 48.292	€ -66.301
Aanpassingen voor:		
-Afschrijvingen	€ 3.414	€ 5.656
Veranderingen in het werkkapitaal		
- Mutaties vorderingen	€ -24.545	€ -22.036
- Mutaties voorzieningen	€ 0	€ -7.300
- Mutaties kortlopende schulden	€ 18.303	€ -10.148
	€ 8.858	€ -100.129

Kasstroomoverzicht uit investeringsactiviteiten	2024	2023
Investeringen materialen vaste activa	€ 1.311	€ 1.433
Mutaties eigen vermogen	€ 0	€ 0
	€ 1.311	€ 1.433

Mutaties liquide middelen	€ 93.241	€ -101.561
---------------------------	----------	------------

Samengestelde geldmiddelen	2024	2023
Geldmiddelen per 1 januari	€ 243.158	€ 344.719
Mutaties liquide middelen	€ 93.241	€ -101.561
Gemiddelden per 31 december	€ 336.399	€ 243.158

5. Algemene grondslagen voor de jaarrekening

Activiteiten

De activiteiten van de Stichting Natuur en Milieufederaties Limburg bestaat uit:

- Het beïnvloeden van provinciaal, regionaal of lokaal beleid op het gebied van natuur, landschap, duurzaamheid en milieu in Limburg;
- Het coördineren, zorgen voor onderling afstemmen en faciliteren van alle organisaties (circa 100) die zich op lokaal niveau bezighouden met natuur, milieu, duurzaamheid en landschap in Limburg;
- Eerste aanspreekpunt voor inwoners, overheden en instellingen, die geconfronteerd worden met situaties waar natuur, landschap of milieu in het geding is.
- Het stimuleren van duurzaam beleid bij overheid, bedrijven en instellingen.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisatie'. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Inschrijving kader van koophandel

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 41076356 en is feitelijk gevestigd op Kapellerpoort 1, 6041 HZ Roermond.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De subsidie van de provincie Limburg is toegekend en de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij voor 2024 is ontvangen. Daarmee is 74% van de opbrengsten in 2024 gegarandeerd.

Verbonden partijen

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg is nauw verbonden met Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg, doordat beide stichtingen hetzelfde bestuur hebben. Gedurende het boekjaar hebben er twee transacties plaatsgevonden vanuit Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg in het kader van het actiefonds.

6. Grondslagen voor de waardering van Activa en Passiva

Grondslagen voor de waardering van Activa en Passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden lineair berekend.

Bijzondere waardeverminderingen

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen

boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Exploitatiereserve

Onder exploitatiereserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarvoor de toegevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de Stichting vrij kunnen beschikken.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de Stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Voorzieningen

Uitgestelde beloningen

De voorzieningen worden tegen contante waarde opgenomen van uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal gelijk aan de nominale waarde.

7. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

De fondsenwervende organisatie kan een subsidie verkrijgen waaraan een terugbetalings-verplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidie-voorwaarden. In dat geval verantwoordt de fondsenwervende organisatie pas een bate bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden. Indien de fondsenwervende organisatie een subsidie verkrijgt zonder terugbetalingsverplichting, verwerkt de organisatie een bate in het jaar van toekenning.

Als opbrengsten zijn verantwoord, de subsidies van de provincie Limburg en Stichting De Provinciale Milieufederaties en bijdragen van derden.

Baten die betrekking hebben op een specifieke periode worden aan deze periode toegekend. De overige baten worden als gerealiseerd beschouwd zodra de bijhorende diensten zijn verricht.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijzen op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen op materiële vaste activa.

Som der financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Rentelasten en rentebaten worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

8. Toelichting op de balans

De materiele vaste activa wordt aangehouden als zijnde benodigd voor de bedrijfsvoering.

Vaste activa	
Materiële vaste activa	Inventaris
Stand per 1 januari 2024	
Aanschaffingswaarde	€ 22.208
Cumulatieve afschrijvingen	€ 15.485
Boekwaarde 1 januari 2024:	€ 6.723
Mutaties:	
Investerings	€ 1.311
Afschrijvingen materiele vaste activa	€ 3.414
Desinvestering Materiele vaste activa	€ 0
Afschrijving desinvestering materiele vaste activa	€ 0
Saldo	€ 4.620
Stand per 31 december 2024	
Aanschaffingswaarde	€ 23.519
Cumulatieve afschrijvingen	€ 18.899
Boekwaarden 31 december 2024	€ 4.620
Afschrijvingspercentages	20%

Vlottende activa	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen		
Debiteuren	€ 1.565	€ 22.308
Voorziening dubieuze debiteuren	€ 0	€ 0
	€ 1.565	€ 22.308
Overige vorderingen en overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	€ 0	€ 464
Nog te ontvangen bedragen	€ 3.550	€ 12.245

Transitoria activa	€ 5.954	€ 8.308
Rekening-courant vordering	€ 10.035	€ 9.286
Waarborg huur office hotel Nero	€ 1.881	€ 1.881
Te ontvangen rente	€ 1.362	€ 0
Nog te factureren baten	€ 5.600	€ 0
	€ 28.382	€ 32.184
Liquide middelen		
ABN AMRO Bank .887	€ 85.790	€ 101.127
Triodosbank .207	€ 159.754	€ 51.176
ABN AMRO Bank .670	€ 90.855	€ 90.855
	€ 336.399	€ 243.158
	€ 364.781	€ 297.650

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting en zijn benodigd voor de bedrijfsvoering en voor de realisatie van de doelstellingen voor zover de liquide middelen betrekking hebben op de bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg aan de Exploitatiereserve provincie.

Reserves en fondsen	31-12-2024	31-12-2023
Stichtingskapitaal	€ 45	€ 45
Bestemmingsreserve financiering activa	€ 4.620	€ 6.718
Bestemmingsreserve jubileum	€ 15.000	€ 10.000
Bestemmingsreserve Provincie	€ -8.889	€ -38.159
Exploitatiereserve overig	€ 189.652	€ 173.532
	€ 200.428	€ 152.136

Bestemmingsreserve financiering vaste activa	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	€ 6.718	€ 10.945
Ottrekking	€ -2.098	€ -4.227
Stand per 31 december	€ 4.620	€ 6.718

De reserve financiering activa is gevormd op voorschrift van de RJ650 (Raad voor de Jaarverslaglegging).

Bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	€ 0	€ 37.235

Onttrekking	€ 0	€ -37.235
Stand per 31 december	€ 0	€ 0

Deze reserve wordt aangehouden ter financiering van een gedeelte van de juridische kosten van een aantal aangewezen organisaties die middels deze procedure bijdragen aan de doelstelling van de stichting. De bestemmingsreserve is vastgesteld door het bestuur.

Bestemmingsreserve jubileum	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	€ 10.000	€ 5.000
Toevoeging	€ 5.000	€ 5.000
Stand per 31 december	€ 15.000	€ 10.000

Deze reserve wordt aangehouden ter financiering van een gedeelte van de kosten van het jubileum, die ieder 10 jaar plaats vindt. De bestemmingsreserve is vastgesteld door het bestuur. De jaarlijkse reservering betreft € 5.000.

Bestemmingsreserve Provincie	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	€ -38.159	€ 61.428
Onttrekking	€ 0	€ -38.159
Toevoeging	€ 29.270	€ 0
Stand per 31 december	€ -8.889	€ -38.159

Deze reserve wordt aangehouden als buffer om onverwachte "provinciale" tegenvallers op te kunnen vangen.

Exploitatiereserve overige	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	€ 173.532	€ 169.920
Foutenherstel	€ 0	€ -4.707
Stand per 1 januari	€ 173.532	€ 165.213
Toevoeging	€ 16.120	€ 8.319
Stand per 31 december	€ 189.652	€ 173.532

Exploitatiereserve overige moet worden beschouwd als algemene reserve die functioneert als buffer om onverwachte "overige" tegenvallers op te kunnen vangen

Voorzieningen

Overige voorzieningen

Hieronder volgt een specificatie van de onder de voorzieningen opgenomen post overige voorzieningen:

Voorzieningen uitgestelde beloningen	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	€ 0	€ 7.300
Vrijval	€ 0	€ -7.300
Stand per 31 december	€ 0	€ 0

Deze voorziening was altijd opgenomen ter dekking van de jubileum uitkeringen ten behoeve van het personeel. Met het pre-pensioen in 2023 van twee medewerkers die langjarig in dienst waren en rekening houdend met de verjonging van het team en de ingezette trend dat werknemers minder lang bij één werkgever blijven is per 31 december 2023 een sprake van een volledige vrijval van de voorziening voor jubileumuitkeringen.

Kortlopende schulden	31-12-24	31-12-2023
Crediteuren	€ 18.144	€ 22.198
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	€ 10.332	€ 5.880
Loonbelasting	€ 12.234	€ 14.561
Pensioenen	€ 12.022	€ 7.042
	€ 34.588	€ 27.483
Overige schulden en overlopende passiva		
Te betalen nettoloon	€ 0	€ 2.299
Vooruit ontvangen bedragen	€ 42.936	€ 21.413
Reserveren verlofuren vergoeding	€ 21.587	€ 24.638
Reserveren vakantiegelden	€ 16.925	€ 15.811
Accountantskosten	€ 25.376	€ 31.208
Administratieve ondersteuning	€ 6.050	€ 5.000
Rente en kosten bank	€ 79	€ 61

Nog te betalen bedragen	€ 4.853	€ 2.124
	€ 117.806	€ 102.554
Per	€ 170.538	€ 152.235

9. Niet in de balans opgenomen Activa en verplichtingen

Huurverplichtingen

NMF Limburg huurt haar kantoorpand. De huurovereenkomst heeft een bepaalde looptijd.

Per 1 januari 2025 in een huurovereenkomst aangegaan voor een periode van drie maanden tot en met 31 maart 2025. Na deze periode wordt de huurovereenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van telkens één maand.

De huurverplichting kan daarmee als volgt worden gespecificeerd:

- Korter dan een jaar €1.520,88 (één maand).

Operational Lease kopieerapparaat

De Stichting heeft een huurovereenkomst gesloten met betrekking tot de lease van kantoorapparatuur. De lease is aangegaan voor een duur van 48 maanden, ingaande op 1 augustus 2023.

De huurverplichting kan als volgt worden gespecificeerd:

- Korter dan een jaar € 2.722,80

- Langer dan een jaar maar korter dan vijf jaar € 1.361,40.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum heeft een directiewissel plaatsgevonden.

10. Toelichting op de exploitatierekening

Toelichting op de exploitatierekening	31-12-2024	31-12-2023
Baten		
Provincie Limburg exploitatiesubsidie	€ 452.123	€ 430.593
Stichting De natuur en Milieufederaties versterkingsgelden	€ 118.000	€ 118.000
Stichting De natuur en Milieufederaties projecten	€ 88.575	€ 108.202
Derden projecten	€ 81.053	€ 86.157
Contributies aangesloten organisaties	€ 5.159	€ 3.695
Donaties	€ 1.015	€ 1.521
	€ 745.925	€ 748.167

De totale baten zijn voor 2024 begroot op € 767.165

Projectkosten Provincie Limburg Exploitatiesubsidie	31-12-2024	31-12-2023
Projectkosten doelstelling Achterban en netwerk	0	€ 75
Projectkosten doelstelling Ruimte, landschap en natuur	0	€ 4.132
Projectkosten doelstelling Transitie landbouw en milieu	€ 325	€ 6.660
Projectkosten doelstelling energie en circulaire samenleving	€ 30	€ 135
Projectkosten doelstelling Communicatie	€ 2.696	€ 1.325
Projectkosten doelstelling Organisatie	€ 1.537	
Projectkosten doelstelling Overstijgend		
	€ 4.588	€ 12.328

De Projectkosten Provincie zijn voor 2024 begroot op € 7.578

Projectkosten Overige	31-12-2024	31-12-2023
Projectkosten doelstelling Achterban en netwerk	€ 0	€ 0
Projectkosten doelstelling Ruimte, landschap en natuur	€ 4.351	€ 11.825
Projectkosten doelstelling Transitie landbouw, water en milieu	€ 2.247	€ 225

Projectkosten doelstelling energie en circulaire samenleving	€ 378	€ 8.043
Projectkosten doelstelling Communicatie		€ 550
Projectkosten doelstelling Organisatie		
Projectkosten doelstelling Overstijgend	€ 2.900	€ 0
	€ 9.876	€ 20.643

De Overige Projectkosten zijn voor 2024 begroot op € 71.813

Personeelskosten	31-12-2024	31-12-2023
Lonen en salarissen	€ 382.821	€ 429.157
Sociale lasten	€ 108.543	€ 121.379
	€ 491.364	€ 550.536

Lonen en salarissen	31-12-2024	31-12-2023
Brutolonen en -salarissen	€ 377.874	€ 411.389
Overuren	€ 0	€ 4.119
Mutatie reservering vakantiegeld	€ 30.689	€ 33.281
Mutaties reservering verlofuren	€ -3.051	€ 318
Mutatie uitgestelde beloningen	€ 0	€ -7.300
Ontvangen ziekengeld	€ -22.691	€ -12.849
Blanco loonkosten	€ 0	€ 200
	€ 382.821	€ 429.157

De totale lonen en salarissen zijn voor 2024 begroot op € 418.352

Sociale lasten	31-12-2024	31-12-2023
Werkgeversdeel sociale lasten	€ 67.095	€ 71.910
Pensioenpremie personeel	€ 41.448	€ 49.468
	€ 108.543	€ 121.379

De totale sociale lasten zijn voor 2024 begroot op € 146.422

Pensioenen

De pensioenen van NMF Limburg zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (uitvoerder PGGM). Er is sprake van een (voorwaardelijk geïndexeerde) middelloonregeling. Per 31 december 2024⁴⁴ bedraagt de dekkingsgraad van het pensioenfonds 109,5%. De Stichting is niet aansprakelijk voor een eventueel te kort anders dan toekomstige hogere premies.

Afschrijvingen	31-12-2024	31-12-2023
----------------	------------	------------

⁴⁴ <https://www.pfzw.nl/over-pfzw/dit-presteren-we/kwartaalberichten.html#:~:text=De%20actuele%20dekkingsgraad%20van%20Pensioenfonds,pensioenen%20per%201%20januari%202025.>

Afschrijvingen materiële vaste activa		
Inventaris	€ 3.414	€ 5.658

De totale afschrijvingen zijn voor 2024 begroot op € 6.000

Hieronder volgt een uitsplitsing en specificatie van de overige bedrijfskosten.

Overige bedrijfskosten	31-12-2024	31-12-2023
Overige personeelskosten	€ 67.375	€ 73.180
Huisvestingskosten	€ 27.527	€ 27.539
Verkoopkosten (projectkosten)	€ 52.169	€ 32.971
Bureau- en organisatiekosten	€ 32.620	€ 47.897
Algemene kosten	€ 57.133	€ 76.966
	€ 212.049	€ 258.553

Overige personeelskosten	31-12-2024	31-12-2023
Vaste kostenvergoedingen personeel	€ 9.503	€ 5.630
Wervingskosten	€ 13.962	€ 7.313
Kantinekosten	€ 534	€ 241
Reis en verblijfskosten (incl. woon-werk)	€ 14.616	€ 19.387
Studie- en opleidingskosten	€ 6.421	€ 11.101
Werkkostenregeling	€ 4.906	€ 5.120
Ziekengeldverzekering	€ 15.736	€ 23.769
Overige personeelskosten	€ 1.697	€ 619
	€ 67.375	€ 73.180

De totale overige personeelskosten zijn in 2024 begroot op € 20.400

De categorie 'Verkoopkosten' 2023 betreft de projectkosten in het jaarprogramma. Over 2024 heeft € 48.064 betrekking op de projectkosten.

Verkoopkosten	31-12-2024	31-12-2023
Reclame/ sponsoring	€ 1.722	€ 187
Projectkosten	€ 0	€ 11.389
Reis en verblijfskosten	€ 70	€ 1.562
Representatiekosten	€ 1.865	€ 1.940
Huurkosten vergaderruimte	€ 3.990	€ 9.987
Werk uitgevoerd door derden	€ 42.522	€ 6.396
Fondswervingskosten	€ 2.000	€ 0
Overige verkoopkosten	€ 0	€ 1.511

	€ 52.169	€ 32.971

De totale huisvestingskosten zijn in 2024 begroot op € 37.900

Huisvestingskosten	31-12-2024	31-12-2023
Huur onroerend goed (incl servicekosten)	€ 26.667	€ 26.715
Schoonmaakkosten	€ 860	€ 825
	€ 27.527	€ 27.539

De totale bureau- en organisatiekosten zijn in 2024 begroot op € 55.700

Bureau en organisatiekosten	31-12-2024	31-12-2023
Kantoorbenodigdheden	€ 241	€ 96
Porti	€ 180	€ 134
Telefoonkosten	€ 5.121	€ 5.336
Contributies en abonnementen	€ 5.772	€ 3.733
Drukwerk	€ 0	€ 10.035
Website en softwarekosten	€ 5.641	€ 4.202
Kleine aanschaffingen	€ 1.455	€ 0
Kosten automatisering	€ 11.408	€ 19.108
Leasing inventaris (printer)	€ 2.573	€ 3.975
Overige bureau- en organisatiekosten	€ 229	€ 1.280
	€ 32.620	€ 47.899

De totale algemene kosten zijn in 2024 begroot op € 3000

Algemene kosten	31-12-2024	31-12-2023
Financiële administratiekosten	€ 12.621	€ 10.752
Salarisadministratie kosten	€ 2.635	€ 3.145
Accountantskosten	€ 35.536	€ 53.167
Advieskosten	€ 5.559	€ 6.991
Juridische kosten	€ 0	€ 5.358
Assuranties	€ 121	€ 121
Boete fiscus	€ 661	€ 783
Overige algemene kosten	€ 0	€ 670
	€ 57.133	€ 76.966

Advieskosten hebben betrekking op kosten voor Btw- en Vpb-advies die in 2024 gemaakt zijn.

Som der financiële baten en lasten	31-12-2024	31-12-2023
Rentebaten	€ 1.363	€ 836

Rente- en bankkosten	€ -645	€ -559
Rente belastingdienst	€- 349	€ 0
	€ 369	€ 277

Roermond, 27 juni 2025

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Voorzitter

R.J.M. Guyt

Secretaris

C.M.M.L. Bontemps - Hommen

Penningmeester

T.G. Mastenbroek

11. Accountantsverklaring

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring

Samen voor een mooi en duurzaam Limburg

NMF Limburg komt op voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een gezonde leefomgeving. Alleen met de steun van onze aangesloten organisaties, donateurs, samenwerkingspartners en vrijwilligers kunnen we ons werk als onafhankelijke organisatie blijven doen. Doe je met ons mee?

Doe mee als donateur

Via onze nieuwsbrief houden we je regelmatig op de hoogte van natuur- en milieunieuws, evenementen en andere activiteiten. Ook nodigen we je uit voor interessante bijeenkomsten, zoals onze jaarlijkse ontmoetingsdag.

Voor het bedrag van 12,50 euro ben je een jaar lang donateur van de NMF Limburg en steun je ons werk.

Doe mee als vrijwilliger

Wil jij je actief inzetten voor een mooi en duurzaam Limburg? Dat kan als vrijwilliger bij NMF Limburg. We zijn altijd op zoek naar mensen die ons willen helpen. Of het nu inhoudelijk of ondersteunend is, voor een korte of lange periode of voor 1 of meerdere dagdelen per week. Kijk op onze vacaturepagina voor actuele vrijwilligersfuncties.

Wij worden gesteund door:

provincie limburg

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht ("de stichting") gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende Organisaties".
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde subsidies van de Provincie Limburg in alle van materieel belang zijnde aspecten opgenomen in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikking.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de winst- en verliesrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol eindverantwoording subsidies Provincie Limburg 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 “Fondsenwervende Organisaties”.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 “Fondsenwervende Organisaties”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol eindverantwoordingsubsidies Provincie Limburg 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan

voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Sittard, 27 juni 2025

VLM Accountants & Adviseurs B.V.

w.g. Drs. A.H.H. Smeets-Jetten RA

Colofon

Natuur en Milieufederatie Limburg
Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond

info@nmflimburg.nl
www.nmflimburg.nl

Uitgave: NMF Limburg 2024
Fotografie: NMF Limburg, tenzij anders vermeld

Bijlage 1: Verantwoording urenadministratie

Uren naar thema	Begroot	Werkelijk	Begroot %	Werkelijk %
Versterken achterban & netwerk	707	920,33	8%	10%
Organisatie	1536	1201,25	23%	28%
Communicatie	472	558	5%	6%
Overstijgend	1075	1108,5	12%	12%
Ruimte, landschap en natuur	1834	1634,5	20%	17%
Transitie energie en circulaire economie	1431	1097,07	15%	12%
Transitie landbouw en milieu	1636	1549,75	18%	16%
Totaal	9331	9498,4	100%	100%

Uren naar financieringsbron	Begroot	Werkelijk	Begroot %	Werkelijk %
De Natuur en Milieufderaties (verstrekkingsgelden)	232	239	20%	25%
De natuur en Milieufederatoes projecten	1.263	1.368	14%	15%
Provincie Limburg exploitatiesubsidie	5.652	5.582	61%	59%
Terreinbeheerders	580	186	6%	2%
Totaal	9.331	9.498	100%	100%

Inzet Provinciale financiering

Provincie - Uren naar thema	Begroot	Werkelijk	Begroot %	Werkelijk %
Versterken achterban & netwerk	707	920	8%	10%
Organisatie	432	304	6%	5%
Communicatie	456	553	5%	6%
Overstijgend	843	870	9%	9%
Ruimte, landschap en natuur	1166	1354	12%	14%
Transitie energie en circulaire economie	752	448	8%	5%
Transitie landbouw en milieu	1140	926	12%	10%
Totaal	5.652	5.582	61%	59%

Bijlage 2:

	Achterba n en Netwerke n	Ruimte, Landscha p en Natuur	Transitie landbou w	Energie en circulaire samenlevin g	Communicat ie	Overstijgen d	Organisati e	Totaal
Verstrekte projectsubsidies en bijdragen								
Afdrachten aan verbonden organisaties								
Aankopen en verwervingen	€ 4.973	€ 8.832	€ 8.374	€ 5.928	€ 3.015	€ 5.990	€ 14.213	€ 51.326
Uitbesteed werk								
Communicatiekost en								
Personeelskosten	€ 40.745	€ 72.362	€ 68.610	€ 48.569	€ 24.704	€ 49.075	€ 116.446	€ 420.51 2
Huisvestingskosten	€ 2.119	€ 3.764	€ 3.569	€ 2.526	€ 1.285	€ 2.553	€ 6.057	€ 21.873
Kantoor- en algemene kosten	€ 2.511	€ 4.460	€ 4.229	€ 2.994	€ 1.523	€ 3.025	€ 7.178	€ 25.920
Afschrijvingen								€ -
Totaal	€ 50.349	€ 89.419	€ 84.782	€ 60.018	€ 30.527	€ 60.643	€ 143.893	€ 519.63 0